

A golden fingerprint pattern on a black background. The ridges of the fingerprint are rendered in a bright, metallic gold color, creating a strong contrast with the deep black background. The pattern is centered and fills most of the frame.

IK BEN PELGRIM

Over het boek

Pelgrim is de codenaam van een man die niet bestaat.

De geadopteerde zoon die uitgroeide tot een van de beste spionnen. De regisseur van een uiterst geheime eenheid binnen de Amerikaanse spionagedienst. Een man die, voordat hij van de aardbodem verdween, het ultieme boek schreef over forensisch onderzoek.

Het is datzelfde boek dat hem een jaar later in een obscuur hotel in Manhattan doet belanden, waar het lichaam van een onherkenbaar verminkt jonge vrouw is gevonden.

Maar wat begint als een moordonderzoek zonder aanwijzingen, verandert in een zoektocht naar een onbekende vijand die een weerzinwekkend plan tot uitvoer wil brengen.

Over de auteur

Terry Hayes is een oud-journalist en -scriptschrijver. Op 21-jarige leeftijd werd hij aangesteld als correspondent in New York. Twee jaar later werd hij onderzoeksjournalist, politiek commentator en columnist. Nadat hij ontslag had genomen werd hij producent van een invloedrijk actualiteitenprogramma en schreef hij diverse scripts voor bekende Hollywoodfilms. Terry Hayes is getrouwd en heeft vier kinderen. *Ik ben Pelgrim* is zijn debuut.

Bezoek onze internetsite www.awbruna.nl voor informatie over onze boeken, volg @AWBruna op Twitter of bezoek onze Facebook-pagina [Facebook.com/AWBrunaUitgevers](https://www.facebook.com/AWBrunaUitgevers).

Terry Hayes

Ik ben Pelgrim



A.W. Bruna Fictie

Oorspronkelijke titel

I Am Pelgrim

Copyright © Terry Hayes 2012

Vertaling

Henk Popken

Omslagontwerp

Select Interface

© 2014 A.W. Bruna Uitgevers, Utrecht

ISBN 978 90 229 9713 0

NUR 332

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16 h Auteurswet 1912 dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

Er is geen angst zo consistent, zo ongrijpbaar, als die van de spion in
een vreemd land.

– John le Carré, *The Looking Glass War*

*Down these mean streets a man must go who is not mean himself,
who is neither tarnished nor afraid.*

– Raymond Chandler, *The Simple Art of Murder*

Deel 1

1

Er zijn van die plekken die ik me mijn hele leven zal herinneren: het Rode Plein gegeeseld door een hete wind, de slaapkamer van mijn moeder aan de verkeerde kant van 8-Mile Road in Detroit, de eindeloze tuinen van een welgesteld pleeggezin, een man die me wilde vermoorden in een verzameling ruïnes bekend als het Theater van de Dood.

Maar niets zit dieper in mijn geheugen gegrift dan een armoedige kamer in New York – tot op de draad versleten gordijnen, goedkoop meubilair, een tafel vol met *tina* en andere partydrugs. Naast het bed liggen een handtas, een zwart slipje ter grootte van een flossdraadje en een paar Jimmy Choo's met vijftien centimeter hoge naaldhakken. Net als hun eigenaar horen ze daar niet. Zij bevindt zich in de badkamer, naakt, haar keel is doorgesneden en ze drijft met haar gezicht omlaag in een badkuip vol zwavelzuur, het actieve bestanddeel van een gootsteenontstopper die je bij elke supermarkt kunt kopen.

Tientallen lege flessen van het middel – DrainBomb heet het – liggen verspreid over de vloer. Ongemerkt bekijk ik er een aantal. Ze hebben allemaal nog hun prijssticker en het valt me op dat degene die haar heeft vermoord, ze in twintig verschillende winkels heeft gekocht. Je krijgt toch ongewild bewondering voor een dergelijk goede planning.

Het is een grote chaos in en rond het gebouw. Het lawaai is oorverdovend: blèrende politieradio's, assistenten van de lijkschouwer die om hulp schreeuwen, een snikkende vrouw van Latijns-Amerikaanse afkomst. Zelfs als een slachtoffer niemand op de wereld kent, lijkt er toch altijd wel iemand te huilen bij een soortgelijke gebeurtenis.

De jonge vrouw in het bad is onherkenbaar; de drie dagen die ze in het zuur heeft doorgebracht, hebben haar gelaatstrekken volkomen verwoest. Dat zal ook wel de bedoeling zijn geweest, neem ik aan; degene die haar heeft vermoord, heeft ook haar handen onder water gehouden, met behulp van telefoonboeken. Het zuur heeft niet alleen haar vingerafdrukken opgelost, maar bijna het hele onderliggende

beenderstelsel. De forensische jongens van de NYPD zullen er een hele klus aan hebben om hier een naam aan te koppelen, of ze moeten toevallig het gebit kunnen thuisbrengen.

Op plekken als deze, waar je het gevoel hebt dat het kwaad nog steeds aan de muren kleeft, kan je geest vreemde paden inslaan. Het idee van een jonge vrouw zonder gezicht deed me denken aan een Lennon/McCartney-song van lang geleden – het is een lied over Eleanor Rigby, een vrouw die een gezicht droeg dat ze bewaarde in een pot bij de deur. In gedachten begin ik het slachtoffer al Eleanor te noemen. Het plaats delict-team is nog lang niet klaar, maar er is niemand hier die niet denkt dat Eleanor werd vermoord tijdens het bedrijven van seks: de matras die verschoven is, de verfrommelde lakens, bruine druppels bloed op een nachtkastje. De echt zieke geesten zullen denken dat hij haar keel heeft doorgesneden terwijl hij nog in haar zat. En het akelige is dat ze misschien nog gelijk hebben ook. Maar hoe ze ook is gestorven, voor wie wil is er nog iets positiefs te vinden: ze zal zich niet hebben gerealiseerd wat er gebeurde, althans niet tot het allerlaatste moment.

Tina – crystal meth – zal daarvoor hebben gezorgd. Het maakt je zo verdomde geil, zo euforisch als het je hersenen bereikt, dat elk voorgevoel een onmogelijkheid is. Onder invloed van dat spul is de enige coherente gedachte die de meeste mensen nog kunnen produceren, om een partner te vinden en elkaar plat te neuken.

Naast de twee lege pakjes tina ligt iets wat lijkt op een van die kleine shampooeflesjes die je in hotelkamers aantreft. Het heeft geen etiket en er zit een heldere vloeistof in – GHB, neem ik aan. Dat is nogal hot in de duistere uithoeken van internet: in grote doses is het een geliefde vervanger voor rohypnol als *date-rape drug*. In clubs wemelt het ervan: in kleine hoeveelheden wordt het gebruikt om tina te neutraliseren, om de paranoia enigszins aan banden te leggen. Maar GHB heeft zo zijn eigen bijwerkingen: het verlies van remmingen en een intensere seksuele ervaring. Een van de bijnamen is *easy lay*. Nadat Eleanor haar Jimmy's had uitgeschopt en uit haar minieme, zwarte jurkje was gestapt, moet ze als een vuurpijl met oudejaar zijn losgegaan.

Ik baan me een weg door de horde mensen – een onbekende voor hen, een vreemdeling met een duur jasje losjes over zijn schouder en een heleboel bagage uit het verleden – en blijf staan bij het bed. Ik sluit me af voor de herrie om me heen en zie haar in gedachten bovenop zitten, naakt, terwijl ze hem berijdt als een cowgirl. Ze is begin twintig,

met een mooi lijf, en ik stel me voor dat ze er volkomen in opgaat. De cocktail van drugs die haar opzweept tot steeds heftiger orgasmes, haar lichaam dat dankzij de meth steeds heter wordt, haar gezwollen, priemende borsten, haar op hol geslagen hart en ademhaling, haar natte tong die een eigen leven is gaan leiden en koortsig op zoek is naar de mond onder haar. Seks is tegenwoordig beslist niet iets voor watjes.

Het neonlicht van de rij bars buiten het raam zal op de dit seizoen populaire highlights van haar kapsel zijn gevallen en zijn afgeketst op haar Panerai-duikershorloge. Ja, het is een fantasie, maar geen slechte. Ik ken deze vrouw. We kennen haar allemaal – haar type dan. Je ziet ze in de gigantische, nieuwe Prada-winkel in Milaan, in de rij voor de clubs in Soho, nippend aan een latte in de trendy cafés langs de Avenue Montaigne: jonge vrouwen die denken dat het tijdschrift *People* nieuws brengt en dat het op hun rug getatoeëerde Japanse symbool staat voor rebellie.

Ik stel me de hand van de moordenaar op haar borst voor, spelend met de met een juweel versierde tepelring. De man neemt hem tussen zijn vingers en geeft er een ruk aan, haar zo dicht naar zich toe trekkend. Ze schreeuwt het uit, opgefokt. Alles is nu hypergevoelig, met name haar tepels. Maar ze vindt het niet erg, als iemand het op de ruwe manier wil, betekent dit alleen maar dat hij haar heel graag wil. Boven op hem gezeten, terwijl het hoofdeinde van het bed tegen de muur bonkt, zal ze een blik op de deur geworpen hebben – de ketting zit er inderdaad op. Dat is in deze buurt wel het minste wat je kunt doen.

Een plattegrond op de deur geeft de vluchtroute aan. Ze is in een hotel, maar daar houdt de vergelijking met het Ritz-Carlton dan ook wel mee op. Het hotel heet de Eastside Inn – toevluchtsoord voor ambulante types, backpackers, dolende zielen en verder iedereen met twintig dollar per nacht. Blijf zo lang als je wilt – een dag, een maand, de rest van je leven – het enige wat je nodig hebt, zijn twee identiteitsbewijzen, waarvan eentje met een foto.

De knaap die zijn intrek had genomen in kamer 89, zat daar al een tijdje – op een bureau staat een sixpack, samen met vier halflege flessen sterkedrank en een paar dozen cornflakes. Op het nachtkastje een stereo met een paar cd's die ik even snel bekijk. Hij had een goede smaak wat muziek betreft, dat moet ik hem nageven. De klerenkast is echter leeg; het lijkt erop dat hij alleen zijn kleren heeft meegenomen toen hij vertrok en het lichaam in het bad vloeibaar liet worden. Achter in de

kast ligt een hoop rommel: gelezen kranten, een leeg blik kakkerlak-kengif, een met koffie besmeurde kalender. Ik raap hem op. Op elk blad staat een zwart-witfoto van een oude ruïne: het Colosseum, een Griekse tempel, de Bibliotheek van Celsus bij avond. Heel kunstzinnig. Maar de bladen zijn verder leeg, nergens een afspraak of iets dergelijks. Hij lijkt, behalve als onderzetter voor koffie, nooit te zijn gebruikt en ik leg hem terug.

Ik draai me om en laat – zonder na te denken, puur uit gewoonte – mijn hand over het nachtkastje glijden. Dat is vreemd, geen stof. Ik doe hetzelfde bij het bureau, het hoofdeinde van het bed en de stereo en het resultaat is identiek: de moordenaar heeft alles schoongeveegd om zijn vingerafdrukken te verwijderen. Dat is op zich nog niet zo bijzonder, maar als ik de geur van iets opsnuif en mijn vingers naar mijn neus breng, verandert dat alles. Wat ik ruik, is het residu van een antiseptische spray die ze op de intensive care gebruiken om infecties tegen te gaan. Het doodt niet alleen de bacteriën, maar vernietigt daarnaast ook DNA-materiaal: zweet, huid, haar. Door alles in de kamer te bestuiven en daarna de vloerbedekking en de muren te bewerken, heeft de moordenaar ervoor gezorgd dat de NYPD de forensische stofzuigers wel thuis kan laten.

Ik besef plotseling dat dit allesbehalve een doorsneemoord is, gepleegd omwille van geld, drugs of seks. Als moord is dit een tamelijk opmerkelijk geval.

2

Niet iedereen weet dit – of kan het iets schelen – maar de eerste wet van de forensische wetenschap is het zogenaamde Locard-principe, dat zegt dat ‘elk contact tussen een dader en een plaats delict sporen nalaat’. Terwijl ik in deze kamer sta, omringd door tientallen stemmen, vraag ik me af of professor Locard ooit iets als deze kamer 89 is tegengekomen. Alles wat door de moordenaar is aangeraakt, ligt nu in een bad vol zwavelzuur, is schoongeveegd of doordrenkt van een antiseptisch middel. Ik weet zeker dat er geen cel of follikel meer van hem aanwezig is.

Twee jaar geleden heb ik een nauwelijks gelezen boek over moderne onderzoekstechnieken geschreven. In een hoofdstuk met de titel ‘Grenzen verlegd’ schreef ik dat ik slechts één keer in mijn leven op het gebruik van een antibacteriële spray ben gestuit en dat was bij een uiterst professionele aanslag op een geheim agent in Tsjechië. Het is een tamelijk onbevredigende zaak, hij is tot op de dag van vandaag nog steeds niet opgelost. Wie er ook in kamer 89 had gezeten, kende zijn zaakjes en ik begin het vertrek te onderzoeken met het respect dat het verdient.

De persoon in kwestie was niet erg netjes en tussen alle troep zie ik ook een lege pizzadoos naast het bed liggen. Ik sta op het punt die verder te negeren, als ik bedenk dat hij daar waarschijnlijk het mes had liggen, boven op de doos en voor het grijpen, en zo vanzelfsprekend dat Eleanor het waarschijnlijk niet eens heeft opgemerkt.

Ik zie haar weer voor me op het bed, onder de verfrommelde lakens op zoek naar zijn kruis. Ze kust zijn schouder, zijn borst, steeds verder omlaag. Misschien dat die knaap weet wat hem te wachten staat, misschien ook niet: een van de neveneffecten van GHB is dat het de neiging tot kokhalzen onderdrukt. Een persoon kan daarom met gemak een wapen van achttien, twintig, vijftwintig centimeter aan – reden dat het spul vooral in homosauuna's te krijgen is. Of bij porno-opnamen.

Ik zie voor me hoe zijn handen haar beetpakken, hij gooit haar op haar rug en gaat schrijlings op haar zitten. Zij denkt dat hij op weg is naar haar mond, maar hij laat zijn hand nonchalant langs het bed omlaag zakken. De vingers van de man vinden ongezien de bovenkant van de pizzadoos en betasten dan waar hij naar op zoek is – koud en goedkoop, maar omdat het nieuw is, scherp genoeg voor deze klus.

Zou je van achteren toekijken, dan zou je hebben gezien hoe haar rug zich kromde en een zacht gekreun aan haar lippen ontsnapte, je zou denken dat hij haar mond was binnengegaan. Maar dat is niet zo. Haar ogen, glinsterend door de drugs, vullen zich met angst. Zijn linkerhand zit nu stevig op haar mond gedrukt en dwingt haar hoofd naar achteren, zodat haar keel vrijkomt. Ze steigert en kronkelt, probeert haar armen te gebruiken, maar daar heeft hij op gerekend. Schrijlings op haar borsten gezeten, schieten zijn knieën omlaag en ze zetten haar biceps klem; op het lichaam in het bad zijn de twee blauwe plekken nog vaag zichtbaar. Ze kan geen kant op. Zijn rechterhand verschijnt nu in haar blikveld – Eleanor ziet hem en probeert te gillen, wringt zich in bochten in een poging zich te bevrijden. Het getande staal van het piz-zames flitst langs haar borst, naar haar bleke keel. Een enorme jaap...

Bloed spuit over het nachtkastje. Nu een van de aderen die de hersenen voedt volkomen is doorgesneden, zal het snel voorbij zijn. Eleanor verslapt, gorgelt, bloedt leeg. Het laatste restje bewustzijn vertelt haar dat ze zojuist getuige is geweest van de moord op zichzelf. Alles wat ze ooit was en hoopte te zijn, is verdwenen. Zo heeft hij het gedaan – hij was helemaal niet in haar. Een van die kleine zegeningen van God, zullen we maar zeggen.

De moordenaar staat op om het bad met zwavelzuur te prepareren en trekt ondertussen het bloederige, witte overhemd uit dat hij moet hebben gedragen. Ze hebben net stukjes daarvan gevonden onder Eleanors lichaam in het bad, samen met het mes: tien centimeter lang, zwart, plastic heft, zoals er miljoenen worden gemaakt in een of ander fabriekje in China.

Ik huiver nog steeds door de levendige voorstelling van dit alles, dus ik merk nauwelijks de hand die me ruw bij de schouder pakt. Zodra ik me ervan bewust word, duw ik hem weg en sta op het punt zijn arm te breken – een echo uit een vroeger leven, ben ik bang. Het is een of andere knaap die een geschrokken verontschuldiging mompelt en me vreemd aankijkt, terwijl hij probeert me opzij te duwen. Hij is de leider

van een forensisch team – drie kerels en een vrouw – die bezig zijn met de UV-lampen en de Fast Blue B-substantie die ze gaan gebruiken om de matras te testen op zaadsporen. Ze hebben nog niets ontdekt over het antiseptische middel en ik ga ze het ook niet vertellen – het kan best dat de moordenaar een deel van het bed heeft overgeslagen. Als dat zo is, zullen ze, gezien de aard van de Eastside Inn, waarschijnlijk enkele duizenden positieve resultaten krijgen, teruggaand tot de tijd dat hoeren nog nylons droegen.

Ik stap opzij, maar ik ben er niet bij met mijn gedachten. Ik probeer me af te sluiten voor mijn omgeving, want er is iets met die kamer, de hele situatie – ik weet niet precies wat – wat me dwarszit. Een deel van het scenario klopt niet en ik kan niet zeggen waarom niet. Ik kijk om me heen, inventariseer opnieuw wat ik zie maar ik kan het niet vinden, ik heb het gevoel dat het iets van eerder die avond is. Ik spoel in gedachten terug naar het moment dat ik hier voor het eerst naar binnen stapte.

Wat was het? Ik duik in mijn onderbewuste en probeer mijn eerste indruk naar boven te halen – het was iets wat losstond van het geweld, klein maar toch betekenisvol. Kon ik het maar aanraken... een gevoel... iets als... het is een wóórd dat zich nu aan de achterkant van mijn geheugen bevindt. Ik denk aan hoe ik in mijn boek schreef dat het de aannames zijn, de niet in twijfel getrokken aannames, die je elke keer doen struikelen – en dan weet ik het ineens.

Toen ik binnenkwam, zag ik het sixpack op het bureau, een pak melk in de koelkast, bekeek ik de titels van een paar dvd's die naast de tv lagen, viel me de oogschaduw in een vuilnisbak op. En de indruk – het woord – dat toen mijn hoofd binnendrong, maar niet mijn bewustzijn raakte, was *vrouwelijk*. Ik had helemaal gelijk over wat er zich in kamer 89 had afgespeeld, behalve het belangrijkste van allemaal. Het was geen jonge knaap die hier verbleef; het was geen naakte man die seks had met Eleanor en haar keel doorsneed. Het was geen uitgekookte lul die haar gelaatstrekken had verwoest met zwavelzuur en de kamer had doordrenkt met antiseptische spray.

Het was een vrouw.

3

Ik heb heel wat machtige mensen gekend in mijn loopbaan, maar ik heb maar één persoon ontmoet die een natuurlijk gezag uitstraalde – zo'n knaap die je met alleen maar een gefluister tot de orde kon roepen. Hij staat nu in de gang en komt mijn kant op, terwijl hij het forensisch team zegt dat ze zullen moeten wachten; de brandweer wil het zuur opruimen voordat er ongelukken mee gebeuren.

'Maar hou wel je plastic handschoenen aan,' adviseert hij. 'Je kunt elkaar in de hal een gratis prostaatonderzoek geven.' Iedereen behalve de forensische jongens schiet in de lach.

De man met de stem is Ben Bradley, de rechercheur van Moordzaken die de leiding heeft op de plaats delict. Hij is in het kantoor van de manager geweest, op zoek naar het stuk ongeluk dat deze tent runt. Hij is een lange, zwarte man – Bradley, niet het stuk ongeluk – van begin vijftig, met grote handen en Industry-jeans met omgeslagen pijpen. Zijn vrouw heeft hem er onlangs toe overgehaald die te kopen, in een vergeefse poging om zijn imago wat op te krikken. Volgens hem maakt die broek juist dat hij er nu uitziet als iemand uit de boeken van Steinbeck, een hedendaagse zwerver uit het arme Midden-Westen.

Net als alle vaste klanten in deze moordcircussen heeft hij weinig op met de forensisch specialisten. Om te beginnen werd het werk een paar jaar geleden uitbesteed en kwam je overal duurbetaalde mensen zoals deze hier tegen, gekleed in kraakheldere, witte ketelpakken met op de rug namen als Forensische Biologische Dienst. Maar wat voor hem echt de deur dichtdeed, waren de twee ongelooflijk populaire tv-series over forensisch werk die leidden tot een ondraaglijke uitbarsting van sterallures bij de betreffende personen.

'Jezus,' klaagde hij onlangs, 'is er nog iemand in dit land die níét droomt van meedoen aan een realityshow?'

Terwijl hij kijkt hoe die zogenaamde beroemdheden hun labs-in-een-koffertje weer inpakken, ziet hij mij staan, stilletjes leunend tegen

de muur, alleen maar kijkend, zoals ik al mijn halve leven lijk te doen. Hij negeert de mensen die om zijn aandacht vragen en komt naar mij toe. We geven elkaar geen hand. Ik weet niet waarom, we hebben dat nooit gedaan. Ik weet niet eens zeker of we wel vrienden zijn – ik heb me altijd nogal buiten de groep gesteld, wat die groep ook mocht zijn, dus ik ben waarschijnlijk niet de man om daarover te oordelen. We respecteren elkaar in elk geval wel, als dat helpt.

‘Bedankt dat je gekomen bent,’ zegt hij.

Ik knik en kijk naar zijn omgeslagen Industry en zwarte werklazzen, ideaal om mee door het bloed en de troep van een plaats delict te waden.

‘Hoe ben je hier gekomen, met een tractor?’ vraag ik. Hij lacht niet, Ben lacht zelden. Meer uitgestreken dan hij zul je ze niet gauw tegenkomen. Wat niet wil zeggen dat hij niet grappig is.

‘Heb je al een beetje rond kunnen kijken, Ramon?’ zegt hij zachtjes.

Ik heet geen Ramon en dat weet hij. Maar hij weet ook dat ik tot voor kort deel uitmaakte van een van ’s lands meest geheime inlichtingendiensten, dus ik neem aan dat hij doelt op Ramon Garcia. Ramon was een FBI-agent die enorm zijn best had gedaan zijn identiteit geheim te houden terwijl hij onze landsgeheimen aan de Russen verkocht, om vervolgens zijn vingerafdrukken achter te laten op de Hefty-vuilniszakken die hij gebruikte om de gestolen documenten af te leveren. Ramon was ongetwijfeld de meest incompetentste geheim agent uit de geschiedenis. Zoals ik al zei, Ben kan heel grappig zijn.

‘Ja, ik heb het een en ander gezien,’ zeg ik tegen hem. ‘Weet je al iets meer over de persoon die in deze gribus woonde? Ze is de hoofdverdachte, toch?’

Ben kan heel veel verbergen, maar zijn ogen kunnen de blik van verbazing niet maskeren: een vrouw?

Mooi, denk ik, Ramon slaat terug. Maar Bradley blijft een koele. ‘Dat is interessant, Ramon,’ zegt hij, terwijl hij er probeert achter te komen of ik echt iets heb of dat ik er maar een slag naar sla. ‘Hoe heb je dat ontdekt?’

Ik wijs naar het sixpack op het bureau, de melk in de koelkast. ‘Welke kerel doet zoiets? Een man houdt het bier koud en laat de melk verzuuren. Kijk naar de dvd’s: romantische komedies en geen enkele actie-film. Zullen we even een rondje doen,’ ga ik verder, ‘en kijken hoeveel andere kerels in deze gribus gebruikte oogschaduw in de vuilnisbak

gooien? Dat is wat een vrouw doet, eentje die hier niet thuishoort, wat ze verder ook uitgespookt mag hebben.’

Hij overpeinst wat ik heb gezegd en kijkt me strak aan, maar ik kan onmogelijk zeggen of hij mijn verhaal slikt.

Voordat ik het kan vragen, duiken er twee jonge rechercheurs – een vrouw en haar partner – op vanachter de vaten voor gevaarlijke stoffen van de brandweer. Ze komen vlak voor Bradley tot stilstand.

‘We hebben iets, Ben!’ zegt de vrouwelijke agent. ‘Het gaat over de bewoner...’

Bradley knikt kalmpjes. ‘Ja, het is een vrouw, kom eens met iets wat ik niet weet. Wat is er met haar?’

Hij heeft mijn verhaal dus kennelijk toch geslikt. De twee agenten staren hem aan en vragen zich af hoe hij dat in vredesnaam kan weten. Morgenochtend zal hun baas een nog grotere legende zijn. Ik? Ik denk dat die knaap schaamteloos is, om zelfs maar zonder met zijn ogen te knippen de eer op te strijken. Ik begin te lachen.

Bradley kijkt me aan en heel even denk ik dat hij ook gaat lachen, maar het is een vergeefse hoop. Er lijkt echter een twinkeling in zijn slaperige ogen te verschijnen als hij zijn aandacht weer op de twee agenten richt. ‘Hoe weet je dat het een vrouw was?’ vraagt hij.

‘We hebben het hotelregister gevonden,’ antwoordt de mannelijke rechercheur, Connor Norris genaamd.

Bradley is plotseling alert. ‘Via de manager? Heb je dat stuk onbenul gevonden, hem zover gekregen dat hij zijn kantoor heeft opengedaan?’

Norris schudt zijn hoofd. ‘Er lopen vier arrestatiebevelen wegens drugsbezit tegen hem, dus hij zit waarschijnlijk al ergens halverwege Mexico. Nee, Alvarez hier’ – hij knikt naar zijn vrouwelijke partner – ‘zag een kerel die gezocht wordt wegens een inbraak en die hierboven woont.’ Hij kijkt naar zijn partner, niet zeker hoeveel hij nog kan zeggen.

Alvarez haalt haar schouders op, hoopt er het beste van en brandt los. ‘Ik heb de inbreker een verlaat-de-gevangenis-zonder-te-betalen-kaartje beloofd als hij de sloten van het kantoor van de manager zou forceren.’ Ze kijkt naar Bradley, nerveus, zich afvragend hoeveel problemen ze zich hiermee op de hals haalt.

Het gezicht van haar baas verraadt niets, alleen zijn stem zakt iets, klinkt nog zachter. ‘En toen?’

‘Acht sloten in totaal en hij had ze binnen een minuut allemaal open,’ zegt ze. ‘Geen wonder dat niets in deze stad veilig is.’

‘Wat zat er in haar map?’ vraagt Bradley.

‘Rekeningen. Ze heeft hier iets meer dan een jaar gewoond,’ zegt Norris. ‘Betaalde contant. Had geen telefoonaansluiting, geen tv, geen kabel, niets. Ze wilde duidelijk niet getraceerd worden.’

Bradley knikt – precies wat hij al dacht. ‘Wanneer is ze voor het laatst door een van de burens gezien?’

‘Drie of vier dagen geleden, maar niemand weet het zeker,’ antwoordt Norris.

Bradley mompelt: ‘Verdween direct nadat ze haar afspraakje had vermoord, neem ik aan. Hoe zit het met haar ID? Er moet toch wel iets in haar map hebben gezeten?’

Alvarez raadpleegt haar aantekeningen. ‘Fotokopieën van een in Florida uitgegeven rijbewijs en een studentenkaart of zoiets, zonder foto,’ zegt ze. ‘Lijkt me sterk dat die echt zijn.’

‘Laat ze toch maar natrekken,’ zegt Bradley.

‘We hebben alles aan Petersen gegeven,’ zegt Norris, verwijzend naar een andere jonge rechercheur. ‘Hij is er al mee bezig.’

Bradley neemt het voor kennisgeving aan. ‘Kent die inbreker of een van de anderen de verdachte, weten ze iets over haar?’

Ze schudden hun hoofd. ‘Nee, niemand. Ze hebben haar alleen zien komen en gaan,’ zegt Norris. ‘Begin twintig, ongeveer één vijfenzeventig, fantastisch lichaam volgens de inbreker...’

Bradley’s wenkbrauwen schieten omhoog. ‘Dat betekent in zijn geval waarschijnlijk dat ze twee benen heeft.’

Norris glimlacht, maar Alvarez niet – zij zou graag willen dat Bradley iets zegt over haar onderonsje met de inbreker. Als hij haar op haar lazer gaat geven, laat hij dat dan meteen doen. Nu moet ze gewoon mee blijven doen, zich professioneel opstellen: ‘Volgens een zogenaamde actrice in 1-14 veranderde de dame voortdurend van uiterlijk. De ene dag Marilyn Monroe, de volgende dag Marilyn Manson, en soms allebei de Marilyns op één dag. En daarnaast ook nog Drew en Britney, Dame Edna, k.d. lang...’

‘Meen je dat?’ vraagt Bradley. De jonge agenten knikken en lepelen nog wat namen op, als om hun woorden kracht bij te zetten. ‘Ik ben echt benieuwd naar de fotocollage,’ zegt hij, zich realiserend dat alle gebruikelijke paden van een moordonderzoek zo langzamerhand doodlopen. ‘Verder nog iets?’ Ze schudden hun hoofd, klaar.

‘Ga dan maar de verklaringen van die griezels opnemen, of in elk ge-

val van degenen zonder arrestatiebevel, dus dat zullen er waarschijnlijk hoogstens drie zijn.'

Bradley stuurt ze weg en draait zich om naar mij, in de schaduw. Er zit hem duidelijk iets niet lekker.

'Ooit een van deze dingen gezien?' vraagt hij, terwijl hij plastic handschoenen aantrekt en een metalen cassette van een plank in de kast pakt. Hij is zandkleurig en zo dun dat ik hem niet eens gezien heb. Hij staat op het punt hem open te doen, maar draait zich eerst nog even om naar Alvarez en Norris. Ze lopen de kamer uit, hun weg zoekend tussen de brandweerlieden die inmiddels hun pompen oppakken.

'Hé, jongens,' roept hij. Ze draaien zich om en kijken hem aan. 'Nog even over die inbreker: goed werk.' We zien de opluchting op het gezicht van Alvarez en ze steken allebei hun hand op, glimlachend. Geen wonder dat zijn personeel hem aanbidt.

Ik kijk naar de metalen doos – bij nader inzien meer een soort diplomatenkoffertje met in witte letters op de zijkant een serienummer. Het is duidelijk iets militair, maar ik kan me maar heel vaag herinneren zo iets al eens eerder te hebben gezien. 'Een operatieset voor aan het front?' zeg ik, zonder veel overtuiging.

'Bijna goed,' zegt Bradley. 'Tandartsspullen.' Hij doet de cassette open en onthult, genesteld in piepschuim, een volledige set militair tandartsgereedschap: kaakklem, tangen, haken.

Ik kijk hem aan. 'Heeft ze de tanden en kiezen van het slachtoffer getrokken?' vraag ik.

'Allemaal. We hebben er niet eentje teruggevonden, dus ik neem aan dat ze ze ergens heeft gedumpt. Misschien heeft ze ze door de wc gespoeld en hebben we geluk en daarom zijn we nu ook de riolering aan het slopen.'

'Werden de tanden voor of na de moord getrokken?'

Ben begrijpt waar ik heen wil. 'Nee, het was geen marteling. De lijkschouwer zegt dat het na de dood is gebeurd, om identificatie te voorkomen. Dat was ook de reden dat ik jou vroeg langs te komen. Ik herinnerde me iets in je boek over gebitten en moord. Als dat in de VS was, zou dat misschien...'

'Geen verband, Zweden,' zeg ik. 'Een kerel daar gebruikte een chirurgische hamer om er het gebit en de kaak van het slachtoffer mee te bewerken – zelfde oogmerk, denk ik – maar tangen? Dat heb ik nog niet eerder gezien.'

‘Nou, nu dus wel,’ zegt Ben.

‘Inspirerend,’ zeg ik, ‘die almaar voortschrijdende beschaving, bedoel ik.’

Ik zet mijn wanhoop over de mensheid opzij en moet toegeven dat ik nog meer onder de indruk ben van de moordenaar; het zal niet makkelijk zijn geweest om tweeëndertig tanden en kiezen te trekken bij een dode. Ze heeft duidelijk iets heel belangrijks begrepen, iets wat de meeste mensen in haar soort werk ontgaat: niemand is ooit gearresteerd vanwege een moord; men werd hoogstens gearresteerd omdat men het slecht had voorbereid.

Ik wijs naar de metalen cassette. ‘Waar kun je als burger zoiets krijgen?’ vraag ik.

Ben haalt zijn schouders op. ‘Waar je maar wilt. Ik heb een vriendje van me in het Pentagon gebeld en hij is in de archieven gedoken: er waren er veertigduizend over. Het leger heeft het hele zootje de afgelopen paar jaar doorgesluisd naar survivalwinkels. We zullen ze natrekken, maar dat zal ons niet veel verder helpen, ben ik bang..’

Zijn stem zakt weg – hij is verdwaald in een labyrint, laat zijn blik door de kamer glijden, op zoek naar een uitweg. ‘Ik heb geen gezicht,’ zegt hij zachtjes, ‘geen gebitsherkenning, geen getuigen en nog het ergste: geen motief. Jij kent deze business als geen ander, als ik jou zou vragen om dit op te lossen, hoeveel kans zou je jezelf dan geven?’

‘Op dit moment? Nada,’ zeg ik tegen hem. ‘Als je hier binnenloopt, denk je op het eerste gezicht: amateur, drugs, seksspelletjes. Dan kijk je wat beter... ik heb er in mijn carrière maar een paar gezien die de perfectie van deze benaderden.’ Dan vertel ik hem over de antiseptische spray en dat is natuurlijk niet bepaald wat hij wil horen.

‘Bedankt voor je bemoedigende woorden,’ zegt hij. Hij wrijft onbewust zijn wijsvinger en duim langs elkaar en ik weet inmiddels dat dit betekent dat hij naar een sigaret verlangt. Hij heeft me eens verteld dat hij met roken is gestopt ergens in de jaren negentig en dat hij daarna zo ongeveer een miljoen keer heeft gedacht dat een sigaret zou kunnen helpen. Om het verlangen te onderdrukken, begint hij te praten. ‘Weet je wat het is met mij? Marcie heeft me dat een keer verteld.’ Marcie is zijn vrouw. ‘Ik kom te dicht bij de slachtoffers en het eindigt ermee dat ik me verbeeld dat ik de enige vriend ben die ze nog hebben.’

‘Hun held?’ opper ik.

‘Dat is precies het woord dat zij gebruikte. En er is één ding dat ik

nooit zal kunnen doen – Marcie zegt dat het misschien wel het enige is wat ze leuk aan me vindt – en dat is een vriend in de steek laten.’

De held van de doden, denk ik. Er zijn ergere dingen. Ik zou willen dat ik iets kon doen om hem te helpen, maar dat is niet zo. Het is niet mijn onderzoek en hoewel ik nog maar een dertiger ben, ben ik evengoed al met pensioen.

Een van de technici komt de kamer inrennen en schreeuwt met een Aziatisch accent: ‘Ben?’ Bradley draait zich om. ‘In de kelder!’